Miniszteri levél a pályakezdő pedagógusokhoz

Közzétettek a pályázatokat

Fontos állomásához érkezett a pályakezdő pedagógusok elhelyezkedéséről intézkedő miniszteri rendelet végrehajtása: az Oktatási Minisztérium megküldte a pedagógusképző intézményeknek a pedagógusállások jegyzékét, amelyeket a munkáltatók a korábban megadott keretszámok alapján hirdettek meg a pályakezdő szakembereknek. A pályázatokat ismertető füzeteket a minisztérium intézkedése alapján az intézményeknek továbbítaniuk kell valamennyi utolsó éves pedagógusjelölthöz.

Ebből az alkalomból dr. Polinszky Károly oktatási miniszter levélben fordult a pályakezdő pedagógusokhoz. A miniszteri levél utal arra, hogy a pályakezdés minden fiatal életének nagy eseménye, különösen jelentős azonban a nevelőknél. Az a nemes hivatás vár rájuk, hogy művelt, becsületes, a szocialista hazát szerető emberekké neveljék a felnövekvő nemzedéket. Ismeretes, hogy a gyermeklétszám emelkedése és a megnövekedett feladatok miatt a magyar oktatásügy egyre több szakképzett nevelőt igényel. Sok helyen, főleg a központi helyektől távol eső területeken ez nagy gondot okoz. A miniszteri levél ezért arra kéri a fiatalokat, hogy a társadalom jogos igényét megértve és ezeknek a gondoknak a megoldását segítve ott vállaljanak munkát, ahol a legnagyobb szükség van rájuk.

A meghirdetett állások száma meghaladja a végzős hallgatók számát. A pályázatok tartalmazzák az állásokkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat: a felajánlott törzsfizetés összegét, a területi pótlék és a letelepedési segély mértékét, az ajánlott lakás-, illetve étkezési lehetőséget és az esetleges illetményföld-juttatást. Az állásokat — amelyek elsősorban a súlyos pedagógushiánnyal küzdő területekre szólnak — megyénkénti, a tanároknál szakonkénti bontásban is közlik a füzetek.

Az iskolákban a legnagyobb gondot a tanítóhiány okozza. A meghirdetett 963 tanítói állásból 221 a fővárosban, 130 Pest megyében van, majd számszerűségben Borsod és Szabolcs-Szatmár megye következik. A vidéki munkahelyeknek mintegy a feléhez kínálnak a pályakezdő tanítóknak valamilyen lakáslehetőséget. A letelepedési segélyek többsége a 4000 forintos határon felül van.

A miniszteri rendelet értelmében a meghirdetett állásokra a társadalmi ösztöndíjasok kivételével azok a hallgatók pályázhatnak, akik az utolsó tanulmányi félévre beíratkoztak. Egy-egy hallgató legfeljebb három állásra helyre nyújthat be pályázatot a felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül.

Felelősségteljes feladat vár az elkövetkező napokban a pedagógusképző intézményekre. Az álláshelyek és a hallgatók körülményeinek, egyéni céljainak és igényeinek ismeretében lehetőségük van arra, hogy segítsék a fiatalokat a munkahelyválasztásban, a népgazdasági és az egyéni érdekek összeegyeztetésében. A képzőintézmények minden pályázóról jellemzést készítenek, véleményt mondanak és az ugyanazon állásra érkező több pályázat esetén ajánlási sorrendet állapítanak meg. Ez a munka csak akkor érheti el célját, ha bevonják mindenütt az intézmény párt- és KISZ-szervezetét, valamint az illetékes tanszékek képviselőit is.

A pályázattal kapcsolatos véleményt és az ajánlási sorrendet a pályázóval is ismertetni kell. Az intézmények a pályázatokat a beérkezési határidőt követő tíz napon belül továbbítják a munkáltatónak, amely azt ugyancsak tíz napon belül bírálja el. A munkáltató — kedvező döntés esetén — ezután két héten belül megköti a munkaszerződést a pályakezdő pedagógussal.

Az Oktatási Minisztérium a miniszteri rendelet végrehajtását folyamatosan figyelemmel kíséri.

Malac a kalitkában

Korszerűsítik a sertéstelepeket

Mindnyájunkat érdeklő hír, az iparszerű sertéstartó termelőszövetkezetek közös vállalkozása területi irodájának vezetőjétől, *Bucsi Gábortól* és munkatársától, *Dér Imrétől* hallottuk: tizenhat mezőgazdasági nagyüzem tervezi Csongrád megyében, hogy korszerűsíti tizenhét sertéstelepét. Eddig ezek a telepek 186 ezer — száz kiló körüli — hízott sertést adtak, a korszerűsítés után 266 ezerre számíthatunk. A számadás egyszerű, az átalakítás legföljebb egy-másfél évet vesz igénybe, *évenként 80 ezerrel több sertést jelent*, és egy-egy jószág helyének kialakítása 1500—2000 forintba kerül. Az utóbbi számot azért érdemes megjegyeznünk, mert az új telepek építésénél legalább tízezer forinttal szoroznak darabonként a tervezők.

Józan számítások után elengedhetetlenül előugrik egy ugyancsak józannak látszó kérdés. Az iparszerűen termelő sertéstelepek létrehozásának koncepcióját *Szegeden* hirdették meg 1968-ban. Hatalmas beruházásokkal jöttek létre a telepek. 1971—72-ben kezdtek működni, mindössze 5—6 évesek tehát. Akkor ezeket tekintettük korszerűnek, és máris korszerűsítésre szorulnak? Számtalan jelentésben olvassuk, szakosított állattenyésztő telepeinken még mindig az a leggyakoribb gond, hogy a meglevő helyeket sem használják ki, mért kell ilyen körülmények között bővíteni ezeket?

Kérdéseinkre azt a feleletet kaptuk, hogy nincs ellentmondás a két koncepció között sőt egy törzsről fakad mindkettő: több sertést akart és akar adni Közvetlen termelési tapasztalatok nélkül épültek fel szakosított telepeink, egymástól lényegesen különböző tenyésztési módszereket alkalmaztak. Pontosan tudtuk csak kiszámítani, hány kocát, hány malacot helyezhetnek el bennük, és mennyi hízót várhatunk, de a számításokat a gyakorlat ritkán igazolta. Azóta összegeződtek a tapasztalatok, és *kialakult* egy olyan újfajta tartási mód is, ami a valóban korszerű telepeken is előnyösebbé, gazdaságosabbá teheti az állattenyésztést. Nagy számokról van szó, a 17 telep 80 ezerrel több hízót jelent évente, érdemes tehát áldozni rá. Egy hétköznapi hasonlat: vesz valaki vadonatúj autót, talál hozzá később valamelyik boltban egy szerkezetet, amely csökkentheti a fönntartási költségeket, természetesen megveszi. Valahogy így állunk az új telepek átalakításával is.

A korszerűsítés itt minden esetben a termelés érdekében történik, és *lényegében egyszerű*. A ketreces — más szóval batériás — tartásnak az is előnye, hogy ugyanakkora területen több sertés helyezhető el, és az is, hogy jobb egészségügyi föltételeket teremt. A malacok például háromemeletes „kalitkába" kerülhetnek, legalább háromszor annyi fér el tehát, és van már példa arra is, hogy a növendékállatok ketreceit is egymás fölé rakják.

A Szegedi Állami Gazdaság Ásotthalmon működő szakosított telepe most 7 ezer 600 sertést ad, a korszerűsítés után 13 ezerrel számolnak; a Pankotai Állami Gazdaság két telepén 29 ezerről 42 ezer 800-ra emelhető a sertések száma. Úgy tűnik tehát, az *új eljárás mindenképpen hasznos, költségei rövid idő alatt megtérülnek*. A tartás körülményeinek javításával lényegesen csökkenthető az elhullási veszteség. A tájékoztatás szerint egy ember 1200 süldőt gondozhat, különösebb megerőltetés nélkül.

Az ISV néven ismert társulás ajánlata a hagyományos telepekre is vonatkozik, régi, szerfás épületekben is alkalmazhatók, sőt *háztáji gazdaságokban is kipróbálták, sikerrel*. Megyénkben nyolc gazdaság vállalkozott eddig arra, hogy korszerűsíti régi telepét, és a korszerűsítéssel együtt kapacitását is növeli.

Az új eljárás hivatalos elismerését jelzi, hogy 40 százalékos — a gyönge eszközellátottságú termelőszövetkezeteknek 70 százalékos — *támogatást* ad rá az állam, és kedvező hitelfeltételek is segítik elterjedését.

H. D.

Közéleti fórum közgazdászoknak

Az MKT megyei szervezetének munkájáról

A Magyar Közgazdasági Társaság megyei szervezete közel másfél évtizede működik, és nyújt közéleti fórumot tagjainak. A megyei szervezet egyben szegedi csoportként is dolgozik, mivel a szomszédos városokban önálló csoportok működnek. Jelenleg hat szakosztályban találnak a közgazdászok számukra alkalmas munkaterületet. Az ipari, a mezőgazdasági, a kereskedelmi, a pénzügyi, a terv- és statisztikai, valamint a politikai gazdaságtan szakosztályok mellé most szervezik meg a munkaügyi és a közlekedési szakosztályokat. Az MKT Csongrád megyei szervezetének vezetősége nemrégiben fogadta el módosított alapszabályzatát és munkatervét. Tevékenységükről, célkitűzéseikről beszélgettünk *dr. Kardos* Jánossal, a szervezet megyei titkárával.

— Legfontosabb feladatunknak tartjuk, hogy a környezetünkben élő és dolgozó közgazdászoknak közéleti fórumot biztosítsunk, nagyobb alkotó tevékenységre buzdítsuk őket pártunk gazdaságpolitikai célkitűzéseinek megvalósítására — kezdte a beszélgetést dr. Kardos János.

— *Milyen eszközökkel valósítja meg céljait és feladatait az MKT megyei szervezete?*

— Tudományos vitaüléseket, előadásokat, ankétokat, konferenciákat rendezünk, tanfolyamokat szervezünk, közreműködünk közgazdasági vonatkozású, illetve a közgazdász tevékenységet érintő javaslatok és tervezetek kidolgozásában. Gazdasági fejlődésünk jelenlegi szakaszában segítünk megválaszolni, tisztázni fontos kérdéseket. Szervezeti vonalon a szakosztályok munkája a lényeges, de itt is szeretnénk újítani. Az úgynevezett jogi tagjainknál, a vállalatoknál és intézményeknél megalakítjuk a közgazdasági köröket. Ezek kitűnő alkotóműhelyekké válhatnak az egy helyen dolgozó szakemberek számára, sajátos gondjaik megvitatására, megoldása érdekében is.

Az elfogadott munkatervükben olvasható, hogy ebben az esztendőben fő hangsúlyt kap az MSZMP XI. kongresszusának határozatából adódó tennivalók sokasága. Elsősorban arra törekszenek, hogy a szakmai körök, de a szélesebb közvélemény is helyesen értelmezze a gazdaságos termékszerkezet alakítását, az exportképesség növelését, a munkaerő-gazdálkodás követelményeit, az energia- és a nyersanyagtakarékosság kérdéseit.

— *A társaság tagjai tehát szakosztályaikban bonckés alá vesznek egy-egy aktuális gazdaságpolitikai kérdést. A vita eredményét, javaslataikat, megjegyzéseiket hogyan „érzékelheti" a gyakorlati élet? Milyen módon és formában tartanak kapcsolatot a párt- és tanácsi szervekkel, valamint a vállalatokkal?*

— Két útja is lehet a kontaktusnak: egyik az, amikor az alkotó, elemző, kritikai megjegyzéseinket írásban eljuttatjuk a „címzetthez", tehát a tanácsokhoz, a vállalatokhoz, vagy más szervezetekhez. Ilyen példát is tudok említeni. A kereskedelmi szakosztály legutóbb kerekasztal-beszélgetést tartott, s összegzésképp öt megjegyzést juttatott el az illetékesekhez.

— *Milyen megjegyzések voltak ezek?*

— Az egyik megjegyzés a kereskedelemfejlesztésre vonatkozott, a környező városok — konkrét esetben Makó és Szeged — jobb együttműködését szorgalmazta. A másik megjegyzés a húsellátással kapcsolatos. Elmondták, hogy a szövetkezeti húsárusítást semmiféle állami megkötöttség nem terheli (fagyasztott húsok árusítása stb.), hanem állandóan saját vágású friss húst adhat a vevőknek. Az állami húsboltok ilyen körülmények között hátrányos helyzetben vannak. Jelzésként hangzott el az a ténymegállapítás, hogy Csongrád megyei sajátosság: a lakosság közel 70 százaléka városokban él, ez pedig más megítélést jelent az ellátásban, a kiskereskedelmi forgalomban. Visszatérve az előző kérdés második felére, az is kontaktust jelent a társaság számára, hogy tagjai rendszeresen részt vesznek a tanácsok munkájában, a társadalmi szervezetekben, és ott alkalmuk nyílik elmondani véleményüket, tolmácsolni a közgazdasági társaság véleményét is.

— *Legközelebb milyen kérdésekkel foglalkoznak?*

— Korábban két jelentős témát tűztünk ki: a „Megye ötödik ötéves terveinek" készülő tervei, amelyet Nóvacs Imre, a megyei tanács elnökhelyettese ismertetett, majd aktuális gazdaságpolitikai problémák. Csongrád megyében ennek Papp József, a megyei pártbizottság osztályvezetője tájékoztatta tagságunkat. Most szeretnénk alaposan áttekinteni a módosított szabályzok érvényesülésének tapasztalatait. Ezt a témát körültekintően megvitatjuk, és véleményünket eljuttatjuk a párt- és tanácsi szervekhez. Tervünkben szerepel még a munkaerő-gazdálkodás időszerű kérdéseinek vitája, és az exportorientált fejlesztés vizsgálata. A szakosztályok természetesen részletesebben foglalkoznak egy-egy kérdéssel.

— *A szervezetnek kik lehetnek a tagjai? Hogyan segítik a közgazdasági szakemberek továbbképzését, s egyáltalán tudnak-e valamilyen befolyást gyakorolni az oktatás ügyében?*

— Az alapszabály értelmében a társaság rendes tagja lehet mindenki, aki egyet ért célkitűzéseinkkel, s képzettsége, vagy megfelelő gyakorlati szakismerete alapján alkalmas arra, hogy eredményesen munkálkodjék a társaság célkitűzéseinek megvalósításán. Gyakorlatilag a közgazdasági képzettségűeket tömörítjük sorainkba. A megyében körülbelül 400—500 végzett közgazdász dolgozik, de közgazdasági jellegű munkakörben, beosztásban sokkal többen dolgoznak. Korábban kezdeményeztük a közgazdaságtudományi egyetem levelező tagozatának kihelyezett osztályait. Sajnos, ebben a tanévben nem jelentkeztek annyian, hogy meginduljon az oktatás, pedig érdemes volna erre a pályára orientálni a fiatalokat, s a szakközgazdász-képzést is szeretnénk előmozdítani. Tagjaink továbbképzését segítik elő rendezvényeink, előadásaink, alkotó, elemző és kritikai vitafórumaink.

— *Mikor lesz országos rendezvényük?*

— Május elején Szegeden rendezi meg a Magyar Közgazdasági Társaság statisztikai szakosztálya Info '77 címmel országos vándorgyűlését, amely sorrendben a nyolcadik. Érdekes a téma: a közgazdászok szerepe a szocialista integráció fejlesztésében. A vándorgyűlésre körülbelül négyszáz résztvevőt várunk — fejezte be nyilatkozatát dr. Kardos János.

Gazdagh István

A barátság fokozatai

Rádió-figyelő

A riporter igaz szándéka mindig a valóság megvallatása; az pedig lényegét tekintve: az emberi kapcsolatok története.

Brigád. A szó képét nézve mindössze: hat betű. Mi a tartalma, mi a lényege? Bizton csak annyit tudunk, hogy munkára szövetkezett szocialista kollektíva, de tudunk-e többet? És kérdés az is, hogy kíváncsiak vagyunk-e többre.

Petress István kíváncsi. Műsorainak tanúsága szerint szeretne minél többet megtudni jelen való életünkről, arról az életformáról, amit a szocialista brigádok élnek. Hétfői műsorának témájául a barátságot választotta. Az adás alapgondolata: ahhoz, hogy változó világunkban az ember eligazodjék, barátok is kellenek, mivel az ember és ember közötti kapcsolatok rendszerében ez a közeledési forma semmivel sem pótolható. A barátság érték ugyanis, és társadalmunk életének egyik meghatározója.

A riporter két szocialista brigádot faggatott: — Hogyan alakul ki a barátság közöttük, mi a brigádon belüli barátság lényege?

A barátság és a nem barátság közötti állapotokra a magyar nyelvben nincs kifejezés. Csak annyit tudunk; a barátság olyan kölcsönös bizalomra épülő kapcsolat, melynek során az emberek lelkük legbelsőbb rezdüléseiről is vallanak egymásnak.

Szükség van-e barátságokra a brigádok életében? A kíváncsi riporter ezt kutatta egy nyomdász és egy telefongyári brigád tagjai között, s hogy nem hiábavalóan, azt az bizonyítja, valamennyien okulhattunk Petress István félórás műsorából. A brigádtagok szerint döntő az, hogy a barátságnak fokozatai vannak, s az is, hogy a viszonylag normalizált emberi kapcsolatok segíthetnek csupán mindenféle konfliktus megoldásában. Egyetlen példa: gyárakban, üzemekben régóta beszédtéma a differenciáltság; ki kapjon többet, kinek a munkája ér többet?

A műsor egyik résztvevője így fogalmazott:

— A brigádon belüli barátság nem zárja ki a pénz miatt való zúgolódást!

A műsor érdeme, hogy a megoldást is megmutatta. A baráti kapcsolatok lehetővé teszik azt is, hogy valaki elismerje: a társam jobban dolgozott; többet érdemel tehát, mint én.

A szociológusok évek óta egy új mikrotársadalmi képződményt vizsgálnak, a szocialista brigádokat. Történetük és életformájuk nemsokára köteteket tölt majd meg. Petress Istvánnak elévülhetetlen érdeme, hogy a tudományos vizsgálódások eredményének megjelente előtt nyúlt hozzá a témához: és a segítés szándékával kezdte. Reméljük, hogy a szocialista brigádok életformáját, életmódját vizsgáló sorozata folytatódik.

P. F.

Az MNB kölcsönfelvétele

Kedden Frankfurtban megállapodást írtak alá, amelynek alapján a Magyar Nemzeti Bank 150 millió dollár összegben pénzkölcsönt vett fel egy, főként nyugateurópai bankokból álló konzorciumtól. A kölcsön lejárata öt év, kamatozása változó, a mindenkori londoni rövidlejáratú betétkamat plusz egy egész egynyolcad százalék. Ez megfelel a nemzetközi pénzpiacokon jelenleg elérhető legjobb feltételeknek. A kölcsön felvételét az NSZK egyik legnagyobb bankja, a Deutsche Genossenschaft szervezte. (MTI)